

Viljandi Eesti Põllumeeste Seltsi
Kaubanduse Osakonna

1927 a.

ARUANNE.

ARUANNE
1927

Tallinna Eesti Kirjastuse-Ühisuse trükk
Tallinnas 1928 a.

b. 11617731

1927 aasta tegevuse lühike ülevaade.

Möödunud tegevusaasta on lõppenud rahuldava tagajärjega. Tegevusest on saadud ülejääki, mis näitab, et Kaubanduse Osakonna tegevuses on viidud läbi uuendusi, missugused ei ole lasknud kaua tagajärgede peale oodata.

Ülejäägist üksi on raske otsustada, missuguseid parandusi on Kaubanduse Osakonna tegevuse aasta jooksul läbiviidud, kuivõrd edukalt on suudetud töötada, sellepärast esitame täiendavaid seletusi aruande juure.

Kaubanduse osakond on aruandeaastal kaupa läbimüüdnud peakaupluses ja harukauplustes kokku 114.146.652 senti eest. Eelmisel 1926 aastal müüdi läbi 104.827.533 senti eest. Aruandeaastal on seega läbimüük suurenenud 9.319.119 s. võrra, missugune asjaolu näitab, et liikmete ja ostjaskonna poolehoid on kasvanud ning et Kaubanduse Osakond suudab liikmeid ja ostjaskonda täiesti rahuldavalt kaubaga varustada.

Ladu seis on vähenenud 31.553.564 senti pealt 28.414.040 senti peale, seega 3.139.524 senti võrra. Et kaubaladu vähenemine jooksvate kaupade arvel pea võimatu, kui arvesse võtta, et läbimüük on suurenenud, siis on kaubaladu vähendamine sündinud peajasjalikult seisvate kaupade arvel. Võlad on vähenenud 3.531.666 senti võrra, s. o. seisvate kaupade alt vabanenud raha on kasutatud võlgade vähendamiseks.

Vaatamata läbimüügi suurenemise peale, on isegi kulused suudetud kokkuhoida eelarves ettenähtud summast 200.828 senti võrra. See summa oleks veelgi suurem, kuid on olnud niisuguseid kulused, missuguseid eelarves üldse ei olnud ettenähtud, nagu Liidu liikmemaks 36.207 senti, kahjuks kantud kahtlasi võlgnikke 192.017 senti, 5% -ne riigimaks 98.289 senti, kokku 326 513 senti.

Võrreldes aga eelmise 1926 a. knludega, on vähem kulutatud 76.483 senti võrra.

Et kujukama pilti saada Kaubanduse Osakonna 1927 aasta tegevuse tagajärjest, selleks võtame vaatluse alla %-list vahekorda kulu-tulude ja läbimüügi vahel nii 1926 kui ka 1927 aastal.

Kulud tegid välja läbimüügist 1926 aastal — 7,91 %-ti.

” ” ” ” 1927 ” — 7,19 %-ti.

Seega vähenemine — 0,72 %-di

võrra, mida on suudetud kättesaada kulude vähendamisega ja läbimüügi suurenemisega.

Tulud tegid välja läbimüügist 1926 aastal — 8,18 %-ti.

” ” ” ” 1927 ” — 7,70 %-ti.

Seega vähenemine — 0,48 %-di.

võrra. Siin tuleb aga arvestada sellega, et seisvate kaupade realiseerimisel ja laos olevate seisvate kaupade pealt on aasta jooksul tehtud hinnaalandusi 1.154.881 senti suuruses summas. Kui see summa tulule juure arvata, siis teeks tulud läbimüügist 1927 aastal välja 8,71 %-ti, see oleks siis 1926 aasta %-st 0,53 %-di võrra suurem ning seletatav sellega, et on toimetatud odavamaid sisseoste, mis on võimaldanud suuremat teenistust ja odavamat müüki. Et kaupe kallimalt ei ole müüdud kui teistes ärides, tõendab asjaolu, et läbimüük on suurenenud, kui aga kaubad oleks kallimad olnud, siis oleks läbimüük aga kindlasti vähenenud.

Ka käesoleva aasta 3 kuu läbimüük tõendab, et kaupe mitte kallimalt ei müüda kui teistes kauplustes. 1928 aasta 3 kuu läbimüük on suurenenud 1927 aasta 3 kuu läbimüügist peakaupluses ja harukauplustes kokku 8.120 121 senti võrra.

Juhatus loodab, et liikmed tutvunedes ettetoodud lühikese ülevaatega, saavad kõik täie jõuga kaastöötama oma kauplusele, ostes kõik tarvisminevad ja saadaolevad kaubad oma kauplusest, makstes puuduva osamaksu osad täis, tuues raha hoiule j.n.e. j.n.e. ja seega aitavad kõik kaasa kauplusele edukaks töötamiseks ja suuremate tagajärgede saavutamiseks kui see eelmisel aastal võimalik oli.

JUHATUS.

Üksikute arvete läbikäik 1927 a. jooksul ja

		Äriseis aasta algul.			
		Aktiiva		Passiiva	
1	Kassa	175.918	—	—	—
2	Kaubad	28.510.995	—	—	—
3	Harukauplused	3.276.577	—	—	—
4	Kaubamuretsejad	464.421	—	8.740.253	—
5	Kaubavõlgnikud	13.227.540	—	79.383	—
6	Panga arved	189.946	—	10.838.323	—
7	Maksuvekslid	—	—	15.725.242	—
8	Üleminevad summad	1.272.860	—	434.615	—
9	Kulud	—	—	—	—
10	Makstud %/0	—	—	—	—
11	Saadud %/0,0	—	—	—	—
12	Kaubakontroll arve	—	—	—	—
13	Nõudmisvekslid	201.315	—	—	—
14	Põllusaadused	—	—	—	—
15	Riiklise Krediidi võlgnikud	—	—	—	—
16	Komisjonärid	28.300	—	1.240.808	—
17	Osamaksud teistes asutustes	3.799.424	—	—	—
18	Vallasvara	2.736.541	—	—	—
19	Vallasvara kustut. kapital	—	—	539.875	—
20	Väärtpaberid	10.875	—	—	—
21	Laenud liikmetelt	—	—	9.597.647	—
22	Osakapital	—	—	4.884.016	—
23	Talituskapital	—	—	1.525.724	—
24	Kautsjonid	—	—	275.000	—
25	Hoiu-Laenu ja Abiandm. kassa	—	—	2.544	—
26	Veovoori arve	—	—	—	—
27	1926 a. ülejäägi arve	—	—	11.282	—
28	1927 a. ülejääk	—	—	—	—
		53.894.712	—	53.894.712	—

2
Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu

122449

seis aasta algul ja lõpul.

Läbikäik aasta jooksul		Kulu ja tulu arve		Äriseis aasta lõpul	
Debet	Kredit	Kulud	Tulud	Aktiva	Passiva
101.511.426	101.374.978	—	—	312.366	—
122.220.253	133.291.842	—	8.155.519	25.594.925	—
10.863.934	11.342.252	—	259.571	3.057.830	—
110.874.750	110.436.263	—	—	—	7.837.345
30.918.091	30.305.671	—	—	13.760.577	—
67.551.715	64.727.721	—	—	372.896	8.197.279
68.033.475	69.094.087	—	—	—	16.785.854
627.144	1.481.228	—	—	190.529	206.368
6.107.262	100.198	6.007.064	—	—	—
3.972.193	—	3.972.193	—	—	—
—	1.763.585	—	1.763.585	—	—
132.781.226	132.781.226	—	—	—	—
6.588.045	6.544.032	—	—	245.328	—
16.245.589	16.443.847	—	198.258	—	—
1.512.979	840.879	—	—	672.100	—
3.225.914	3.554.744	—	—	—	1.541.338
244.396	10.000	—	—	4.033.820	—
30.777	25.845	—	—	2.741.473	—
11.270	133.709	—	—	—	662.314
—	—	—	—	10.875	—
5.409.497	4.696.317	—	—	—	8.884.467
319.860	4.509	—	—	—	4.568.665
—	8.462	—	—	—	1.534.186
75.000	—	—	—	—	200.000
—	—	—	—	—	2.544
366.067	540.750	—	174.683	—	—
11.282	—	—	—	—	—
—	—	572.359	—	—	572.359
689.502.145	689.502.145	10.551.616	10.551.616	50.992.719	50.992.719

1927 a. kulude ja tulude arve.

Eelarves lubatud	KULUDE NIMETUS	Tegelikult kulutud	
	Palgad:		
75.000	Juhatuse liigetele	61.000	
42.500	Alalise juhatusel liikmele	42.500	
60.000	Revidentidele	29.300	
3.200.000	Äriteenijatele	3.110.793	
30.000	Ajutised töäjõud	28.787	3 272.380
	Muud kulud:		
1.374.000	Üür	1.374.000	
120.000	Küte ja valgustus	126 772	
80.000	Äritunnistused ja riigimaksud	87.871	
—	5 ⁰ / ₀ riigimaks	98.289	
4.800.000	Laenu ⁰ / ₀ / ₀ , vekslite kulud	3.972.193	
100.000	Sõidu kulud, päevarahad	88.488	
60.000	Telefon	53.862	
250.000	Trükitööd, raamatud, ajalehed, kuulut.	216.572	
35.000	Postikulud	36.836	
50.000	Tempelmargid	54.424	
110.000	Kaupade kinnitus	126.897	
10.000	Kassa lugem. raha	10.000	
120.000	Vallasvara vananem. ⁰ / ₀	111.989	
—	E. Ühistegel. Liidu liikmemaks	36.207	
50.000	Näituse kulud	27.514	
50.000	Parandused	36.558	
100.000	Mitmesugused kulud	56.388	
—	Kahjuks kantud võlgnikud	192.017	6.706.877
—	1927 a. ülejääk		572.359
10.716.500			10.551.616

Eelarves loodetud	TULUDE NIMETUS	Tegelikult saadud	
	Kauba müügist:		
8.550.000	Peakaupluses	8.155.519	
	Tarvastu harukaupluses	198.354	
	Kõpu harukaupluses	61.217	
200.000	Põllusaaduste müügist	198.258	
2.300.000	⁰ / ₀ / ₀ saadud	1.763.585	
50.000	Mitmesugu sissetulekuid:		
	Veovoorist	174.683	10.551.616
11.100.000			10.551.616

Äriseis 31. detsembril 1927 a.

Aktiva				
Kassa		312.366	—	
Kaubad		25.594.925	—	
Harukauplused		3.057.830	—	
Kaubavõlgnikud		13.760.577	—	
Panga arved		372.896	—	
Üleminevad summad		190.529	—	
Nõudmis vekslid		245.328	—	
Riiklise krediidi võlgnikud		672.100	—	
Osamaksud teistes asutustes		4.033.820	—	
Vallasvara		2.741.473	—	
Väärtpaberid		10.875	—	50.992.719
				50.992.719
Passiva				
Kaubamuretsejad		7.837.345	—	
Panga arved		8.197.279	—	
Maksuvekslid		16.785.854	—	
Üleminevad summad		206.368	—	
Komisjonärid		1.541.338	—	
Vallasvara kustud. kapital		662.314	—	
Laenu liikmetelt		8.884.467	—	
Osakapital		4.568.665	—	
Talituskapital		1.534.186	—	
Kautsjonid		200.000	—	
Hoiu-Laenu-Abiandm. kassa		2.544	—	50.420.360
1927 a. ülejääk				572.359
				50.992.719

Juhatus: **J. Jürine**
P. Valdt
H. Kunstal

Asemikud: **J. Särev**
J. Adamson
J. Härm

Ärijuht: **M. Treuhold**

Revidendid: **J. Seitam**
A. Pill
H. Kodaras

Asemikud: **J. Leedu**
H. Ritsel

Raamatupidaja: **L. Koik**

Väljavõte revisjoni komisjoni protokollist nr. 8

19. aprillist 1928 a.:

„Läbi vaadates Viljandi Eesti Põllumeeste Seltsi Kaubanduse Osakonna 1927 a. aruannet, leidis revisjoni-komisjon, et aasta aruanne on kokkuseatud vastavalt sissekannetele arveraamatutes ja et sissekanded on kooskõlas tõendusdokumentidega. Äriseis 31. detsembril 1927 a. oli tasakaalus Mrk. 50.992.719: tulude ja kulude arve tasakaalus Mrk. 10.551.616, mille juures ülejääk on Mrk. 572.359.—

J. Seitam. A. Pill. H. Kodaras.

Kaubandus Osakonna tegevuse ülevaade.

Aasta	Liikmete arv	Osamaks	Talitus kapital	Kauba läbimüük	Ülejääk
1911	56	2.825 —	513 31	46.291 32	1.237 28
1912	86	3.275 —	905 25	101.712 96	2.965 96
1913	89	3.800 —	1.699 76	146.112 98	4.192 30
1914	98	4.475 —	3.211 53	203.119 34	6.936 28
1915	101	4.700 —	6.603 54	278.326 42	20.250 80
1916	107	5.250 —	20.660 82	338.421 05	31.846 70
1917	115	11.700 —	42.175 60	473.293 93	23.397 73
1918	131	22.275 —	55.453 49	943.090 47	45.290 14
1919	397	81.250 —	132.648 50	3.021.562 90	153.989 32
1920	1.149	2.101.450 —	250.728 09	19.769.865 35	177.416 18
1921	1.281	2.620.250 —	1.285.802 60	39.816.628 74	530.952 97
1922	1.304	2.753.125 —	1.580.382 85	61.212.285 45	1.285.376 50
1923	1.384	2.904.460 —	1.999.373 35	112.726.872 71	1.606.974 81
1924	1.458	4.907.005 —	2.159.373 35	124.298.994 —	— —
1925	1.440	4.936.039 —	2.090.777 71	119.905.383 —	— —
1926	1.402	4.884.016 —	1.525.724 —	104.827.533 —	11.282 —
1927	1.316	4.568.665 —	1.534.186 —	114.146.652 —	572.359 —

1928 aasta eelarve.

Tulud:

Kauba müügist Kr. 1.050.000.— 8%	Kr.	84.000.—
Loodetav kasu harukauplustest	"	1.000.—
Saada %/o	"	17.500.—
Põllusaaduste vahetalituse tasu	"	2.000.—
Mitmesugused sissetulekud	"	500.—
		105.000.—
		105.000.—

Kulud:

Palgad:

Juhatusle	Kr.	750.—
Revisjoni komisjonile	"	400.—
Äriteenijatele	"	32.000.—
Ajutise tööjõule	"	300.—
		33.450.—

Muud kulud:

Üür	Kr.	13.740.—
Küte ja valgustus	"	1.300.—
Äritunnistused, riigimaksud	"	1.200.—
Laenu %/o, komisjonid ja vekslid	"	40.000.—
Sõidukulud ja päevarahad	"	1.000.—
Telefon	"	600.—
Trükitööd, äriaraamatud, ajalehed ja kuulutused	"	2.200.—
Posti kulud	"	400.—
Tempelmargid	"	550.—
Kaupade kinnitus	"	1.250.—
Kassa lugemise raha	"	100.—
Vallasvara vananemise %/o	"	1.350.—
Revisjoni liidu liikmemaks	"	400.—
Mitmesugused kulud	"	1.000.—
Mitmesugused parandused	"	500.—
Näituse kulud	"	500.—
Loodetav ülejääk		66.090.—
		5.460.—

105.000.—

TRU Raamatukogu

1927 aasta ülejäägi jaotamise eelnõu.

V. E. Põllumeeste Seltsile 25 %	. . . . .	Kr. 1.430.90	
Osakonna talituse kapitali juure 10 %	. . . . .	„ 572.36	
Kaub. Osak. liikmetele osamaksu 0 %/0 8 %	. . . . .	„ 3.654.93	
Ülejääk talituse kapitali juure	. . . . .	„ 65.40	Kr. 5.723.59

Viljandi Eesti Põllumeeste Seltsi Kaubanduse Osakonna korraline peakoosolek

on

20. mail 1928 a. kell 11 enne lõunat,
Viljandi E. Põllumeeste Seltsi saalis,
millest Teid lahkesti osavõtta palume.

PÄEVAKORD:

1. Koosoleku avamine, koosoleku juhataja ja protokoll
kirjutaja valimine.
2. 1927 a. aruanne.
3. 1927 a. ülejäägi jaotamine.
4. Ülevaade Kaubanduse osakonna 30 aastase tegevuse üle
juhatusel liikme P. Valdt'i poolt.
5. 1928 a. eelarve.
6. Valimised.
7. Jooksvad asjad ja läbirääkimised

Tähendus: Juhime liikmete tähelepanu põhjuskorra § 31 pääle, mille järele
koosolek igasuguse liikmete arvu juures otsuse võimuline on.

JUHATUS.

A
45314
12 2449

TRÜKITÖÖ

V. a.

.....

.....

.....

.....